

Thomas More Kempen
Lerarenopleiding campus Vorselaar
Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
Lepelstraat 2, 2290 Vorselaar
Tel: +32 (0)14 50 81 60

Lesvoorbereiding

Student: Romy Lintermans 3Baso A tel. 0496/36.86.26	☒ Stage-oefenles
E-mail: romy.lintermans@student.thomasmore.be	☐ Proefles
	☐ Observatie

Datum stage: 13/11/2017	Uur: 10.20u-11.10u
School: Sint Aloysius Geel	
Klassengroep: 2 IW/STEM	Aantal lln.: 21
Lokaal: A202	Vak: Nederlands
Mentor: K. Boeckx	Docent: Tessa Hines

Lesonderwerp

Woordenschatstrategieën
Frappant p 68-73

Bronnen

- <https://sport.infonu.nl/voetbal/238-wat-is-voetbal.html>
- <https://www.health.belgium.be/nl/mobiele-telefoon-en-gezondheid>
- <http://www.habitos.be/nl/duurzaam-wonen/energieproducerende-woningen-zijn-de-toekomst-4575/>
- Frappant 2 (Vandromme, Lambaerts, Poignie, Van Aerde, & Van Damme)
- <http://www.online-stopwatch.com>
- http://www.techna.nl/Techniek/Internet/het_internet.htm

Beginsituatie

Vakoverschrijdende eindtermen

- De leerlingen kunnen in groep samenwerken.

Vormingsdoelen

- De leerlingen beseffen dat ze verschillende mogelijkheden hebben om de betekenis van een moeilijk woord te achterhalen.
- Leerlingen met een bredere woordenschat gaan op een andere manier met taal om. De teksten die ze schrijven zijn op een hoger niveau.

Leerplan & Concrete lesdoelen

Leerplandoelen:

- strategieën inzetten om betekenissen af te leiden en te omschrijven:
 - o in de context aanwezige informatie over de betekenis van woorden opsporen, zo- als synoniemen, homoniemen, antoniemen ...
 - o bij samenstelling en afleiding woordbouwprincipes beschrijven;
 - o van woorden van vreemde origine voorkomend in de leef- en studiewereld van de leerlingen de samenhang met andere woorden beschrijven;
 - o informatie opzoeken in een woordenboek.
- De leerlingen weten dat talen aan nieuwe woorden komen door ontstaan van nieuwe concepten, ontlening, maar ook door samenstelling en afleiding.

Concrete lesdoelen:

- De leerlingen kunnen de betekenis van woorden achterhalen door de woordenschatstrategieën te gebruiken.
 - o Woordverklaring vanuit context
 - o Woordfamilies
 - o woordbouw

Werkpunten

- Ik moet ervoor zorgen dat ik snel genoeg ga en niet te hard treuzel.

Leerinhoud (+ timing)	Methode	Materiaal
Inleiding (10min)		
<p><i>Leesvaardigheid</i> <u>Tekst:</u> Het internet <u>Bron:</u> http://www.techna.nl/Techniek/Internet/het_internet.htm <u>Woorden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Communiceren - Defensie - LAN-protocol - Sattelieten - Antennesysteem - Wereldwijd - IP-adres 	<p>De leerkracht stelt zichzelf voor.</p> <p>De leerkracht verdeelt de klas in 3 groepen en zegt dat de leerlingen bij elkaar moeten gaan zitten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ik deel een klein tekstje uit en in die tekst zijn woorden aangeduid. Hoe gaan jullie de betekenis van die woorden achterhalen? <ul style="list-style-type: none"> o De leerlingen overleggen in groep en nadien wordt dit klassikaal besproken. 	Tekst
Uitvoering (35min)		
<p><i>Luistervaardigheid</i> <i>Kijkvaardigheid</i></p>	<p><u>Werkvorm: hoekenwerk</u></p> <p>Er zijn dus verschillende manieren om de betekenis van een woord te achterhalen. Nu gaan jullie die aan de hand van een hoekenwerk ontdekken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na 15 min schuiven jullie door naar de volgende hoek en jullie gaan daar de volgende strategie ontdekken. - De opdrachtenformulieren zijn geplastificeerd en jullie krijgen een stift waarmee jullie op dat blad mogen schrijven. Jullie maken dus op dat blad de opdrachten. - Wanneer jullie de opdrachten gemaakt hebben, kunnen jullie een verbeter sleutel komen halen en de opdracht verbeteren. 	<p>Online stopwatch Opdrachtenformulieren Stift Verbetersleutel Rollen</p>

<p>Rolverdeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schrijver <ul style="list-style-type: none"> o Noteert de oplossingen/verbeteringen. - Tijdsbewaker <ul style="list-style-type: none"> o Bewaakt de tijd. - Materiaalmeester <ul style="list-style-type: none"> o Gaat het nodige materiaal halen. - Pluimpjesgever <ul style="list-style-type: none"> o Geeft de groep een compliment wanneer ze iets goed gedaan hebben. - Organisator <ul style="list-style-type: none"> o Zorgt ervoor dat er een beslissing gemaakt wordt en zorgt voor orde in de groep. <p><u>Woordverklaring vanuit de context.</u> Woorden achterhalen door naar de rest van de tekst te kijken. Bv. in een kookboek lees je: 'Nu ga je het varkensgebraad larderen. Zorg ervoor dat het spek dat je in het vlees aanbrengt niet te grof gesneden is.'</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wanneer jullie klaar zijn met de opdracht, vegen jullie het blad terug af. - In elke groep liggen ook rollen die moeten verdeeld worden onder de leerlingen. Elke leerling zorgt ervoor dat hij/zij minstens in 1 groep een rol gehad heeft! <ul style="list-style-type: none"> o Schrijver <ul style="list-style-type: none"> ▪ Noteert de oplossingen/verbeteringen. o Tijdsbewaker <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bewaakt de tijd. o Materiaalmeester <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gaat het nodige materiaal halen. o Pluimpjesgever <ul style="list-style-type: none"> ▪ Geeft de groep een compliment wanneer ze iets goed gedaan hebben. o Organisator <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zorgt ervoor dat er een beslissing gemaakt wordt en zorgt voor orde in de groep. <p>(5min) (15min per hoek)</p> <p>Hoek 1: Woordverklaring vanuit de context De leerlingen krijgen een tekst waarin moeilijke woorden staan aangeduid.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de eerste oefening moeten de leerlingen zeggen welke informatie ze over de woorden vinden en wat de betekenis is. <p>In het opdrachtenblad staat dezelfde kader als die in het boek. Zo kunnen de leerlingen de theorie zelf doornemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vervolgens maken de leerlingen oefening 1,2 en 3 in hun boek. 	<p>Opdrachtenblad: hoek 1 Verbetersleutel: hoek 1 Cursus p 68+69</p>
--	--	--

<p>De context legt uit wat 'lardenen' betekent, nl. 'het spek in het vlees aanbrengen'.</p> <p>- Synoniem = woorden met dezelfde betekenis Pad: - Kikker - Weg - Antoniem = woorden met tegengestelde betekenis - Licht - Donker</p> <p><i>Leesvaardigheid</i> <u>Tekst:</u> Wat is voetbal? <u>Bron:</u> https://sport.infonu.nl/voetbal/238-wat-is-voetbal.html <u>Woorden:</u> - Scheidsrechter - Grensrechters - Zijlijn - Achterlijn - Middellijn - Middenstip - Doorsnee - Doelgebied</p> <p><u>Woordfamilies</u> Soms kun je de betekenis van een woord ook vinden als je op zoek gaat naar bekende delen in het woord of</p>	<p>De leerlingen kunnen bij de leerkracht een verbeter sleutel komen halen en de oefeningen verbeteren. De leerkracht helpt de leerlingen waar nodig</p> <p>Hoek 2: Woordfamilies De leerlingen lezen eerst een tekst en gaan daarna de moeilijke woorden proberen te verklaren.</p>	<p>Opdrachtenblad: hoek 2 Verbetersleutel: hoek 2 Cursus p 69+70</p>
---	--	--

<p>naar woorden die erop lijken. Je denkt na over de woordfamilie.</p> <p>Bv. de functie, een functionaris, functioneel, functioneren, gefunctioneerd, ...</p> <p><i>Leesvaardigheid</i> <u>Tekst:</u> Energieproducerende woningen zijn de toekomst. <u>Bron:</u> http://www.habitos.be/nl/duurzaam-wonen/energieproducerende-woningen-zijn-de-toekomst-4575/</p> <p><u>Woorden:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Producerende - Minimale - Innoverende - Positieve - Opbrengst - Geïsoleerde - Thermische <p><u>Woordbouw</u> Voor de betekenis van een samenstelling of afleiding kijk je naar de woordbouw. Je gaat op zoek naar de betekenis van de afzonderlijke bestandsdelen. Bv.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interieurontwerper → iemand die het interieur ontwerpt. - Melodius → als een melodie <p><i>Leesvaardigheid</i> <u>Tekst:</u> Mobiele telefoon en gezondheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> - In de eerste oefening moeten ze de moeilijke woorden verklaren door te kijken naar de familie van het woord. - Nadien moeten de leerlingen oefeningen maken in hun boek. <p>De leerkracht helpt de leerlingen waar nodig.</p> <p>Hoek 3: Woordbouw De leerlingen moeten eerst een tekst lezen en daarna moeten ze de betekenis van de woorden zoeken door te kijken naar de samenstellingen en afleidingen van de woorden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - In de eerste oefening moeten de leerlingen de betekenis van de aangeduide woorden noteren. - Nadien moeten de leerlingen de oefeningen maken in hun boek. <p>De leerkracht helpt de leerlingen waar nodig.</p>	<p>Opdrachtenblad: hoek 3 Verbetersleutel: hoek 3 Cursus p 71</p>
--	---	---

<p>Bron: https://www.health.belgium.be/nl/mobiele-telefoon-en-gezondheid</p> <p>Woorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radiogolven - Basisstation - Gezondheidsrisico - Blootstellingslimieten - Grenswaarde - Hersenkanker - Kankerverwekkend - Stralingswaarde - Kortetermijneffecten - Gezondheidsklachten 		
<p>Afronding (5min)</p>		
<p><i>Spreekvaardigheid</i></p>	<p>Iedereen ruimt mee op en zet de banken terug zoals ze stonden.</p> <p>Wat hebben we nu deze les gedaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoekenwerk rond woordenschatstrategieën. <p>Welke woordenschatstrategieën hebben jullie al besproken?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Woordverklaring vanuit context <ul style="list-style-type: none"> o Bv. Zijlijn → die langs het veld loopt en 120 meter lang is. = lijn die de zijkant van een speelveld aangeeft. - Woordfamilies <ul style="list-style-type: none"> o Bv. innoverende → innovatie = vernieuwend - Woordbouw <ul style="list-style-type: none"> o Bv. gezondheidsrisico → gezondheid + risico = gevaar voor gezondheid. <p>(elk groepje heeft er al 2 gezien)</p> <p>Leerkracht schrijft strategieën op bord.</p> <p>Morgen bespreken jullie de laatste strategie.</p>	

Bordplan

Woordenschatstrategieën

1. Woordverklaring vanuit context
 - a. Woord: zijlijn
 - b. Context: die langs het veld loopt en 120 meter lang is.
 - c. Betekenis: lijn die de zijkant van een speelveld aangeeft.
2. Woordfamilies
 - a. Woord: innoverende
 - b. Familie: innovatie
 - c. Betekenis: vernieuwend
3. Woordbouw
 - a. Woord: gezondheidsrisico
 - b. Samenstelling: gezondheid + risico
 - c. Betekenis: gevaar voor de gezondheid.